

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 август 2012 г.

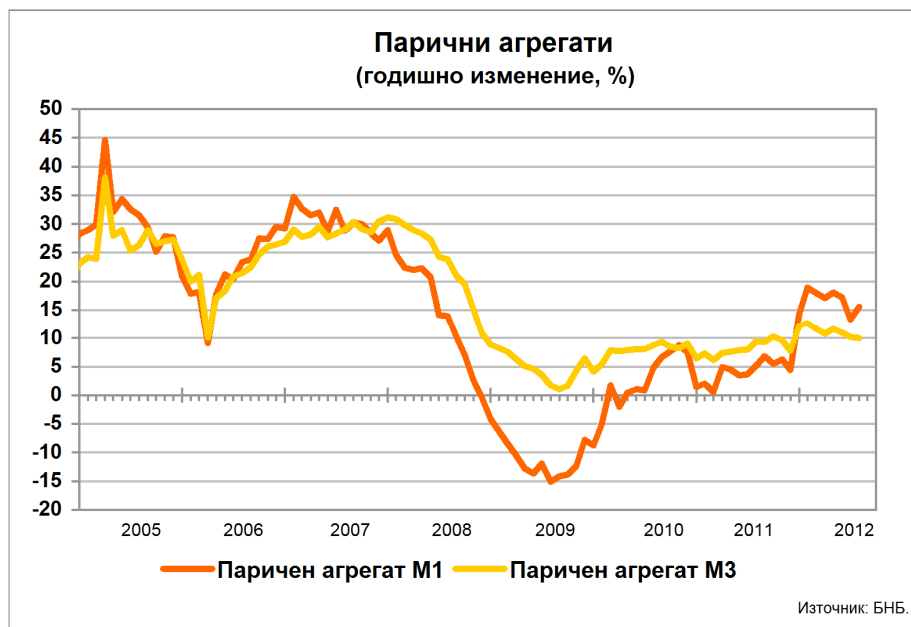
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

юли 2012 г.

През юли 2012 г. годишният прираст на *широките пари* (паричният агрегат $M3^2$) е 10% при 10.2% през юни 2012 година. В края на юли т. г. те са 59.949 млрд. лв. (77.2% от БВП³) при 58.528 млрд. лв. към юни 2012 г. (75.3% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през юли т. г. с 15.5% на годишна база (13.4% годишен ръст през юни 2012 година).

Графика 1

В края на юли т. г. депозитите⁵ на *Неправителствения сектор*⁶ са 51.202 млрд. лв. (65.9% от БВП), като годишният им темп на прираст е 10.9% (10.9% годишен ръст през юни 2012 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 14.109 млрд. лв. (18.2% от БВП) в края на юли 2012 година. В сравнение със същия месец на 2011 г. те нарастват с 3.8% (5.3% годишен ръст през юни 2012 година). Депозитите на *Финансови предприятия* се повишават с 14.2% на годишна база през юли т. г. (6.5% годишен ръст през юни 2012 г.) и в края на месеца

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2012 г. 77.684 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

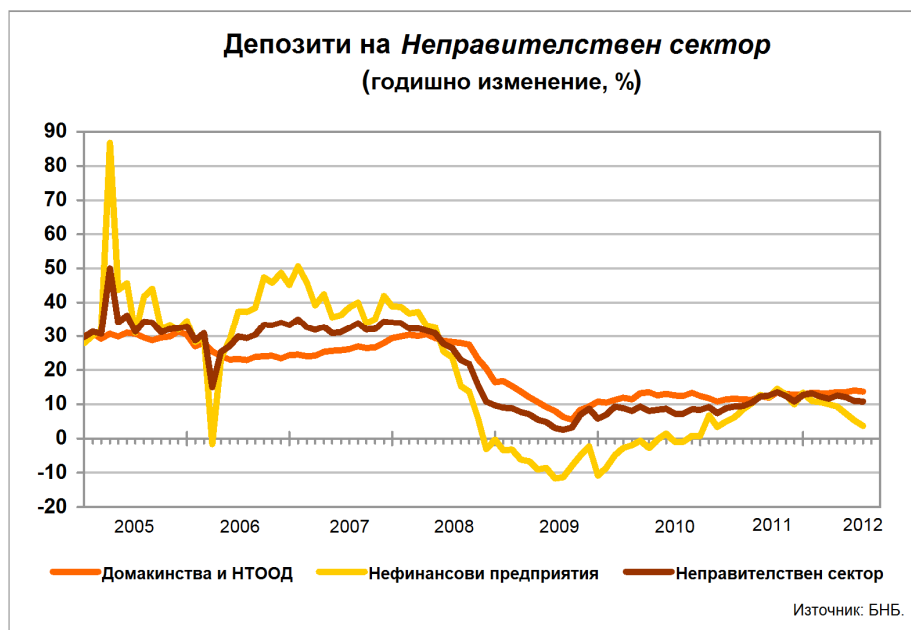
⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ *Неправителственият сектор* обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (финансовите посредници и спомагатели, застрахователните дружества и пенсионните фондове) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

достигат 4.249 млрд. лв. (5.5% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 32.844 млрд. лв. (42.3% от БВП) в края на юли 2012 година. Те нарастват с 13.8% спрямо същия месец на 2011 г. (14.1% годишен ръст през юни 2012 година).

Графика 2

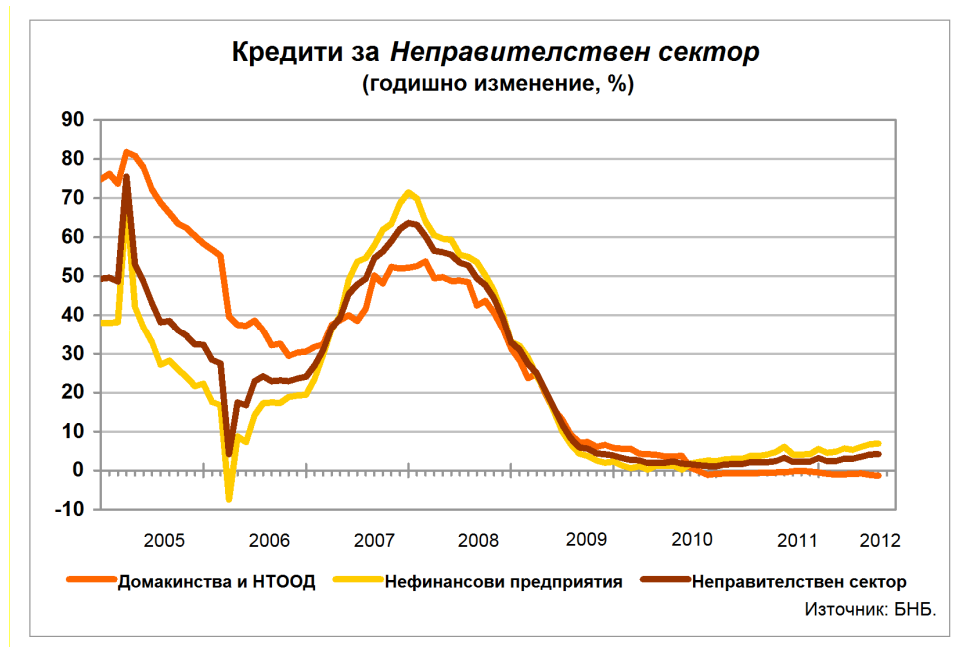
Нетните вътрешни активи са 51.883 млрд. лв. в края на юли 2012 година. Те се увеличават с 2.6% спрямо същия месец на 2011 г. (5.4% годишен ръст през юни 2012 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 53.254 млрд. лв. и нараства спрямо юли 2011 г. с 2.9% (5.6% годишен ръст през юни 2012 година). На годишна база вземанията от *Неправителствения сектор*⁷ се повишават с 4.5%, достигайки 55.356 млрд. лв. (4.3% годишен ръст през юни 2012 година).

В края на юли 2012 г. кредитите за *Неправителствения сектор* са 54.286 млрд. лв. (69.9% от БВП) при 54.043 млрд. лв. към юни 2012 г. (69.6% от БВП). Годишният им темп на нарастване е 4.2% (4.1% годишен ръст през юни 2012 година). Изменението в размера на кредитите за *Неправителствения сектор* е повлияно от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните 12 месеца е 746.4 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 824.8 млн. лв. (в т. ч. 122.7 млн. лв. през юли т. г.), а обратно изкупените кредити – 78.4 млн. лв. (в т. ч. 2.2 млн. лв. през юли 2012 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* се повишават с 6.9% на годишна база през юли т. г. (6.8% ръст през юни 2012 година) и в края на месеца достигат 34.559 млрд. лв. (44.5% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.707 млрд. лв. (24.1% от БВП) в края на юли 2012 година. Спрямо същия месец на 2011 г. те намаляват с 1.3% (1.1% годишен спад през юни 2012 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.792 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 0.1% (0.3% ръст през юни 2012 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.407 млрд. лв. и са с 2.3% по-малко спрямо юли 2011 г. (1.9% спад през юни 2012 година). На годишна база *другите кредити* се увеличават с 5.2% (6.8% годишен ръст през юни 2012 г.), като достигат 936.2 млн. лева.

Кредитите, предоставени на *Финансови предприятия*, са 1.020 млрд. лв. в края на юли 2012 година. В сравнение с юли 2011 г. те се увеличават с 26% (18.7% годишен ръст през юни 2012 година).

⁷ Вземанията от *Неправителствен сектор* по инструменти включват *кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции и акции и други капиталови инструменти.*

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸ БНБ събира информация за всички балансови показатели на *ПФИ*, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/просрочие в обслужването. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за класифицираните експозиции по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/просрочие в обслужването. За надзорни цели детайлни данни за класифицираните рискови експозиции се представят с финансовите отчети съгласно *Наредба № 9 на БНБ от 3 април 2008 г. за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични провизии за кредитен риск*⁹.

Поради това агрегираните данни за реструктурираните и с влошено качество/просрочие в обслужването кредити не показват общо класифицираните рискови експозиции, нито конкретно дела на необслужваните експозиции (тези с просрочия над 90 дни). Източник на информация за класифицираните рискови експозиции са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани на 31 юли 2012 г. в прессъобщението *Състояние на банковата система към края на юни 2012 година*, делът на класифицираните експозиции с просрочие над 90 дни в брутните кредити (без тези за кредитни институции) е 16.86%. След приспадане на направените разходи за обезценка, делът на нетните необслужвани кредити над 90 дни¹⁰ е 11.28 %.

Нетните чуждестранни активи са 25.350 млрд. лв. в края на отчетния месец при 22.387 млрд. лв. в края на юни 2012 година. На годишна база те нарастват с 30% при ръст от 24.5% през юни 2012 година. През юли т. г. чуждестранните активи се увеличават с 12.4% (10.1% годишен ръст през юни 2012 година), като достигат 39.307 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 13.957 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 9.7% (6.5% годишно понижение през юни 2012 година)

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

⁹ Приета от Българската народна банка на 3 април 2008 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 38 от 11 април 2008 г., в сила от 11 април 2008 г., изменена и допълнена с бр. 21 от 2009 г. и с бр. 48 от 2011 година.

¹⁰ Нетните необслужвани кредити се изчисляват, като от брутната стойност на кредитите се приспадат направените разходи за обезценка.

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишен темп на прираст, %)

	2009	2010	2011	Юни 2012	Юли 2012	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	4.2	6.4	12.3	10.2	59,949	10.0
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	-8.8	1.4	14.4	13.4	22,534	15.5
1.1. Пари извън ПФИ	-11.4	3.4	5.9	10.1	7,940	9.8
1.2. Овърнйт депозити	-7.0	0.2	20.0	15.4	14,595	19.0
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	14.3	9.4	10.9	8.4	37,319	6.8
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	18.8	9.5	9.4	7.1	31,676	5.2
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	-7.7	8.7	20.8	16.6	5,644	16.5
3) М3 - М2(=3.1.)	-37.0	27.8	64.4	26.1	95	41.2
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-37.0	27.8	64.4	26.1	95	41.2
Източници на М3						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	5.5	16.1	23.6	24.5	25,350	30.0
1.1. Чуждестранни активи	2.4	0.2	5.5	10.1	39,307	12.4
1.2. Чуждестранни пасиви	0.0	-12.4	-13.5	-6.5	13,957	-9.7
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	6.0	3.8	6.7	5.4	51,883	2.6
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	6.8	5.1	7.4	5.6	53,254	2.9
2.1.1. Вземания от сектор Държавно управление ²	-22.5	-43.7	-76.2	-50.2	-2,102	71.2
2.1.2. Вземания от Неправителствения сектор ³	3.8	1.3	3.8	4.3	55,356	4.5
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	-167.8	421.4	50.7	15.7	-1,371	15.1
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2009	2010	2011	Юни 2012	Юли 2012	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	5.9	8.4	12.7	10.9	51,202	10.9
1) Нефинансови предприятия	-10.9	0.9	13.4	5.3	14,109	3.8
2) Финансови предприятия	58.4	6.4	8.5	6.5	4,249	14.2
3) Домакинства и НТООД	10.9	12.3	13.0	14.1	32,844	13.8
КРЕДИТИ (=1+2+3)	3.8	1.1	3.2	4.1	54,286	4.2
1) Нефинансови предприятия	2.3	2.4	5.5	6.8	34,559	6.9
2) Финансови предприятия⁶	20.7	-2.7	-1.0	18.7	1,020	26.0
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	5.8	-0.8	-0.4	-1.1	18,707	-1.3
3.1. Овърдрафт	1.4	-10.2	-9.5	-8.5	1,573	-8.1
3.2. Жилищни кредити	8.4	3.8	1.1	0.3	8,792	0.1
3.3. Потребителски кредити	6.9	-2.8	-0.7	-1.9	7,407	-2.3
3.4. Други кредити	-12.3	-5.0	4.3	6.8	936	5.2

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидираня баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13), начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от *Неправителствен сектор* включват вземанията от *Нефинансови предприятия*, *Финансови предприятия*, както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви (нето)*, *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции (нето)*.

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

	2009	2010	2011	Юни 2012	Юли 2012
Компоненти на М3					
ПАРИ М3 (=1+2+3)	4.2	6.4	12.3	10.2	10.0
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	-3.8	0.5	5.2	4.7	5.6
1.1. Пари извън ПФИ	-2.0	0.5	0.9	1.3	1.3
1.2. Овърнайт депозити	-1.8	0.0	4.3	3.4	4.3
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	8.1	5.8	7.0	5.4	4.4
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	8.8	5.1	5.1	4.0	2.9
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	-0.7	0.7	1.8	1.5	1.5
3) М3 - М2(=3.1.)	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.1
Основни източници на М3					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	5.5	16.1	23.6	24.5	30.0
1.1. Чуждестранни активи	5.5	0.5	10.7	18.8	22.3
1.2. Чуждестранни пасиви	0.0	-15.7	-12.9	-5.7	-7.7
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	6.8	5.1	7.4	5.6	2.9
2.1. Вземания от сектор Държавно управление ²	2.6	3.7	3.4	1.2	-1.7
2.2. Вземания от Неправителствения сектор ³	4.2	1.5	4.0	4.4	4.6
в т.ч. Кредити (=а+б+в)	4.2	1.2	3.3	4.1	4.2
а) Нефинансови предприятия	1.5	1.6	3.5	4.2	4.3
б) Финансови предприятия ⁴	0.3	-0.1	0.0	0.3	0.4
в) Домакинства и НТООД	2.4	-0.3	-0.2	-0.4	-0.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13), начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от *Неправителствен сектор* включват вземанията от *Нефинансови предприятия*, *Финансови предприятия*, както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.